

АНАЛИЗА И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1. ПОЛОЖАЈ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА И ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Планско подручје обухвата насеље Мeroшина, као општинског центра са насељем Брест, са којим чини центар заједнице насеља.

Предметно планско подручје налази се у југоисточном, равничарском делу општине Мeroшина, у овирu Топличког округа. Предметно подручје је удаљено од регионалног центра-Ниша 15km, и од Прокупља 12km.

Мeroшина има повољне саобраћајне везе са Нишем као макрорегионалним и Прокупљем као регионалним центром - трасом ДП I Б реда бр.35 (државна граница са Румунијом- Кладово-Неготин-Зајечар-Књажевац- Сврљиг- Ниш- Мeroшина- Прокупље- Куршумлија- Подујево-Приштина- државна граница са Албанијом). Кроз планско подручје (насеље Мeroшина) пролази и државни пут II Б реда бр.417 (Мeroшина- Облачина- веза са државним путем 216), преко којег планско подручје остварује везу са осталим насељима општине. Мрежа општинских путева је такође довољно развијена, али је за већину општинских путева потребна реконструкција и модернизација.

Положај примарне саобраћајне мреже утицао је на интензивну урбанизацију уз коридоре државних путева, одсуство пољопривредне производње и концентracији привредних делатности. Насеља су збијена и линеарно распоређена уз државне путеве првог и другог реда, као и уз локалне некатегорисане путеве и у свим постоје нуклеуси радних зона.

2. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

Педолошке карактеристике подручја

Простор планског подручја налази се у равничарском делу општине, односно долинском делу Јужне Мораве. Овај простор припада рејону интензивне пољопривредне производње, који захвата средишњи део подручја општине и плодни долински део Јужне Мораве према југозападу, углавном терене до 400 m надморске висине.

Пољопривредна производња на овим просторима је тржишног карактера са доминантним ратарством и повртарством у најнижим равним деловима котлине, као и за гајење крмног биља као основне хране за развој сточарства (свињарства и говедарства). Груписане ораничне површине омогућавају примену савремених агротехничких средстава, што уз повољне природне услове и добру организацију омогућаје постизање високих приноса.

Хидрографске карактеристике терена

Хидрографску мрежу подручја чини део тока Крајковачке реке (као једног од најзначајнијих водотока на територији општине), и Лепажски поток који се као десна притока улива у Крајковачку реку непосредно уз границу планског подручја. Крајковачка река је лева притока Јужне Мораве. Крајковачка река је водоток I реда (због изграђене бране Крајковац), а Лепажски поток је бујични водоток II реда. Брана је изграђена 1980/83. са наменом: снабдевање водом за пиће насеља општине Мeroшина, смањење поплавног таласа и задржавање наноса. Грађевинска висина бране је 40m и укупна запремина акумулације при максималном успору $1,6 \times 10^6 \text{m}^3$. Минимални протицај воде у Крајковачкој реци, у периоду малих вода је 13 лит/сек., а у периоду великих вода је 17 лит/сек. Југоисточно од бране започети су радови на изградњи постројења за водоснабдевање насеља општине Мeroшина из акумулације Крајковац, који нису у потпуности завршени. Радови су започети на основу „Главног пројекта прелазног решења за интеркомунални водовод насеља СО Мeroшина из акумулације Крајковац“.

Крајковачка река није регулисана кроз насеља Мeroшина и Брест. За регулацију реке урађена је техничка документација- „Главни пројекат регулације Крајковачке реке на деоници од моста на путу Ниш-Прокупље до локације постројења за прераду отпадних вода“ у дужини од 1880m (у који нисмо имали увид приликом израде планског решења). Карактеристични рачунски протицаји великих вода Крајковачке реке преузети из наведеног пројекта су:

- Стогодишња $Q_{1\%} = 66,40 \text{m}^3/\text{s}$,
- Педесетогодишња $Q_{2\%} = 50,30 \text{m}^3/\text{s}$,

- Двадесетогодишња $Q_{5\%} = 33,10\text{m}^3/\text{s}$,
- Петогодишња $Q_{20\%} = 12,50\text{m}^3/\text{s}$.

У планском периоду као једна од приоритетних активности је уређење водотока Крајковачке реке, тј. изградња насипа за заштиту околног земљишта од поплава изнад коте поплавних вода кроз цело планско подручје.

За водоснабдевање Мeroшине тренутно се користе бушени бунари, који се налазе у северозападном делу насеља Мeroшине (код цркве) за које нису дефинисане мере санитарне заштите.

Сеизмолошке карактеристике терена

Интензитет сеизмичког хазарда на ширем подручју Плана, за повратни период од 475 година креће се око 7° MCS скале.

3. СТАНОВНИШТВО

Кретање становништва у општини Мeroшина карактерише неповољна старосна и образовна структура становништва, негативна стопа природног прираштаја, као и негативна стопа миграција село-град. Нарочито је присутна појава одласка младог и образованог становништва у веће градове Србије (Београд, Ниш, Прокупље) и у иностранство. У мањој мери су присутна миграционих кретања из рубних делова општине ка општинском центру. Према попису из 2011.год. у Мeroшини је било 873 становника, а у насељу Брест 562 становника.

На основу извршене анализе стања и трендова кретања становништва очекује се да ће се становништво на нивоу општине, у планском периоду кретати са тенденцијом опадања. За центар општине се предвиђа стагнација броја становника. Разлози овом негативном тренду су економске, социјалне, образовне, биолошке и културне природе и огледају се у високој стопи незапослености, старењу популације, каснијем ступању у брак, порасту броја породица са једним дететом или без деце и сл.

Потребно је побољшати услове живота, унети функционалне садржаје и побољшати ниво базичних услуга у оном нивоу који је довољан да смањи привлачну снагу околних великих привредних, културних, образовних и индустријских центара (нарочито Ниша и Прокупља).

4. НАМЕНА ПОВРШИНА И ВРСТА ИЗГРАДЊЕ

4.1. Постојеће грађевинско подручје

Постојећу изграђеност простора карактерише линеарна изграђеност простора, односно концентрација грађевинског земљишта уз државне и локалне путне правце. Ово се односи првенствено на изградњу уз трасе државног пута I Б реда бр.35 (Ниш-Прокупље) и државног пута II Б реда бр. 417 (Мeroшина- Облацина). Осовина уз државни пут I реда бр. 35 центар је привредних активности и зона концентрације услуга. Стамбена изградња присутна је претежно уз општински пут Мeroшина-Брест и уз државни пут II Б реда бр. 417 (Мeroшина- Облацина), а у мањој мери уз општински пут мeroшина-Баличевац. У постојећим стамбеним зонама преовлађују мешовита и непољопривредна домаћинства. Насеља су настала претежно спонтаном, непланском градњом.

Јавне услуге су претежно сконцентрисане на централни део насеља Мeroшина, као привредног и институционалног чворишта.

Изражена је тенденција згушњавања и ширења грађевинског земљишта уз путеве, претежно за потребе производних и комерцијалних делатности, што у планском периоду треба подржати обезбеђењем планских, просторних и инфраструктурних услова за изградњу привредних зона.

Површина постојећег грађевинског подручја у обухвату Плана износи 98 ha (26% укупне површиен планског подручја).

4.1.1. Становање

У постојећем грађевинском подручју издвајају се два типа стамбене изградње: мешовита и непољопривредна домаћинства. Непољопривредна домаћинства су претежно сконцентрисана уз државни пут IB реда бр.35 (Ниш-Прокупље). Осим стамбених објеката, у оквиру непољопривредних домаћинстава карактеристично је и присуство услужних и пословних делатности у склопу објекта, као последица изградње уз транзитне путне правце. Парцеле су мање и правилније, са мањом дужином блока, а претежна спратност објеката је П+Пк/П+1, са мањим процентом објеката спратности П+1+Пк. У централном делу Меровине, непосредно у близини основне школе изграђени су објекти за колективно становање спратности П+3 и П+2 са пословним садржајима у приземљу.

Мешовита домаћинства су присутна као претежни тип стамбене градње на планском подручју, а у складу са претежном делатношћу становништва-пољопривредном производњом. У оквиру ових домаћинстава осим стамбеног објекта, карактеристична је изградња економских и помоћних објеката са пратећим економским двориштима. Карактеристичне су парцеле узаног фронта и велике дубине (и преко 100м дубине). У централном делу Бреста су парцеле нешто правилнијег облика мање површине. Претежна спратност главних-стамбених и стамбених објеката са делатностима су П+Пк/П+1.

4.1.2. Производне делатности

Привредне активности на планском подручју везују се за претежну тржишну делатност-пољопривредну производњу. Из тог разлога највећи удео у оквиру изграђених објеката привредних делатности чине објекти за смештај и прераду пољопривредних производа (воћа и поврћа и ратарских култура).

Осовина уз државни пут I реда бр. 25, центар је привредних активности и зона концентрације услуга. Деоница државног пута према Нишу је карактеристична по концентрацији пословно-производних објеката. Мањи проценат ових објеката изграђен је у југозападном делу планског подручја (према Прокупљу). У оквиру постојећих објеката претежно су садржаји који немају или имају негативан утицај у дозвољеним границама на животну средину. За потребе даљег привредног развоја на планском подручју потребно је првенствено користити постојеће целине пословно-производних садржаја у циљу рационалног искоришћења простора и формирања изолованих радних зона.

4.1.3. Пословне делатности

Пословне делатности на планском подручју обухватају услужне, трговинске, угоститељске и занатске делатности сконцентрисане претежно уз државне путне правце. Пословне делатности су присутне како у издвојеним објектима, тако и у оквиру мешовитих стамбено-пословних објеката. Највећа концентрација пословних и услужних делатности присутна је у центру насеља Меровина, непосредно уз јавне објекте. Мањи део пословних објеката (углавном објеката трговине) присутан је у центру насеља Брест. Део пословних објеката у Меровини није у функцији, тако да је у планском периоду потребно првенствено активирати постојеће локације за развој пословних делатности. Претежна спратност објеката у којима се обавља нека од делатности је П и П+1.

4.1.4. Јавни садржаји

Јавни садржаји у оквиру планског подручја сконцентрисани су у централном делу насеља Меровина. Сви капацитети јавних објеката се задржавају и у планском периоду, уз могућност реконструкције или проширења у оквиру постојећих локација. За поједине услуге планирана је пренамена и адаптација постојећих објеката јавне намене који су тренутно запуштени или су ван функције.

Од јавних садржаја на планском подручју се налазе следећи објекти и површине:

- **Образовање и дечја заштита** се обавља у оквиру дечје установе и објеката основног образовања у оквиру следећих објеката: објекат вртића "Полетарац" као истуреног одељења установе Пчелица, на к.п.бр.179 КО Меровина, објекат основне школе „Јастребачки партизани“, као матичне осмогодишње школе на к.п.бр.180 КО Меровина и огранак основне школе „Јастребачки партизани“ у Бресту на к.п.бр.948/3 КО Брест.

У оквиру вртића „Полетарац“ обавља се рад са децом од 3-6 година, у оквиру полудневног и целодневног боравка. У оквиру објекта предвиђен је и рад са предшколском групом деце.

Основна школа „Јастребачки партизани“ у Меровини представља матичну школу, у оквиру које се обавља осмогодишња настава за потребе насеља Меровина и Брест, и четворогодишња настава за насеље Баличевац (настава од 5-8. разреда).

У оквиру школског комплекса налазе се и терени на отвореном за потребе одржавања рекреативне наставе ученика, али објекат не поседује затворену салу.

Објекат основне школе у Бресту није у функцији, и потребно га је у пласном периоду активирати компатибилним садржајима (образовање, дечја заштита, култура, социјална заштита, и сл.).

Сви објекти су приземни, са припадајућим двориштима за боравак и рекреацију деце. Постојећи објекти својим капацитетима задовољавају тренутне потребе становника.

- Од објеката **јавне управе** на планском подручју се налазе: објекат општине, објекат дома културе са народном библиотеком, објекат поште, објекат МУП-а, објекат центра за социјални рад, сви на к.п.бр.203/4 КО Меровина; објекат ЈП Дирекција за изградњу општине Меровина на к.п.бр.212/4 КО Меровина; објекат дома културе у Бресту на к.п.бр.922/2 КО Брест;

Објекат поштанске јединице Меровина спратности је П+1, Објекат МУП-а спратности П+2. У оквиру зграде општине (спратности П+1) смештене су јавне службе (осим општинских органа и служба катастра непокретности, РФ за пензијско и инвалидско осигурање, и сл.). У оквиру зграде дома културе у Меровини налазе се и просторије народне библиотеке, биоскопске сале и трговине. Дом културе у Бресту је спратности П+1 и у оквиру објекта налазе се просторије трговине.

Постојећи капацитети јавних објеката задовољавају тренутне потребе становништва, али нису довољно искоришћени. За потпуну активацију, могуће је увести додатне садржаје у оквиру постојећих објеката. За већину јавних објеката је потребно извршити реконструкцију и адаптацију.

- Од **спортских садржаја** на планском подручју постоје отворени терени, и то: терен за кошарку и мали фудбал (односно вишенаменски терен) у оквиру комплекса основне школе у Меровини на к.п.бр.180 КО Меровина, терен за велики фудбал у Меровини (у улици Стојана Миљковића) и терен за велики фудбал у Бресту на к.п.бр.3042 КО Брест.

- **Здравствена заштита** на планском подручју се обавља у оквиру Дома здравља Меровина, на к.п.бр.203/4 КО Меровина смештен је у два објекта у којима се бавља примарна здравствена заштита. Спратности објеката су П+1 и П+2. Хоспитализација болесника се обавља у Нишу, а по потреби и ван Нишавског округа. У оквиру Дома здравља постоји огранак Апотеке Ниш.

За објекте Дома здравља је потребна реконструкција и техничко осавремењавање.

- **Уређено зеленило** постоји у централном делу Меровине, у оквиру комплекса јавних садржаја, у виду уређене парковске површине са зеленим површинама и пешачким стазама. Ова зелена површина обједињује све садржаје на к.п.бр. 203/4 КО Меровина. Испред објекта робне куће, у центру Меровине постоји мањи централни трг, који је потребно преуредити.

У појасу уз државни пут IB реда бр.35 (кроз насеље Меровина), у централном делу Меровине постоје травнате површине и линеарни дрвореди, које одвајају моторни саобраћај од осталих намена.

4.1.5. Комунални садржаји

Од комуналних садржаја на планском подручју налазе се:

- **Зелена пијаца** не поседује уређен простор за ту намену. За потребе зелене и мешовите пијаце користи се пословни објекти у центру Меровине на к.п.бр.227/6, који не задовољава капацитете, као ни стандарде за овакву врсту објеката.

- **Ветеринарска станица** налази се у центру Меровине, на к.п.бр.213/2 КО Меровина. Постојећа ветеринарска станица задовољава потребе становништва и планира се њено задржавање уз могућност унапређења услуга.

- **Трафостаница** капацитета 35/110kV „Меровина“ на к.п.бр.4314 КО Баличевац која се задржава у планском периоду, и већи број бетонских (зиданих) трафостаница капацитета 10/0.4 kV.

- **Гробље** за насеље Меровина се налази у југо-западном делу планског подручја, ван насеља Меровина, на к.п.бр.833 и делу 832/1 КО Меровина. За насеље Брест постоји гробље које је ван

обухвата Плана (југо-источно од насеља Брест). Постојеће гробље у Метрошини није комунално опремљено, тако да је у планском периоду потребно опремање уз проширење капацитета.

- Површине на којима се налазе **бунари за водоснабдевање** насеља Метрошина (3 бунара - два бушена и један копани) на к.п.бр.298 К.О.Метрошина. У активном раду су 2 (Б-2 и Б-3), лоцирана на међурастојању од ~ 100 метара, са просечним капацитетом од 3 l/s по објекту. За постојеће бунаре за водоснабдевање нису утврђене мере санитарне заштите.

-Пумпна станица- у оквиру планског обухвата изведене су две пумпне станице, и то на к.п.бр.298 К.О.Метрошина (у оквиру црквеног земљишта) и на к.п.бр. 352/1 К.О.Метрошина.

- **Резервоар техничке воде** за насеље Метрошина налази се ван планског обухвата (западно од насеља Метрошина) и није у функцији.

4.1.6. Верски објекти

На планском подручју налази се Црква Св. Романа у Метрошини на к.п.бр. 298 КО Метрошина.

4.1.7. Неизграђене површине у оквиру постојећих грађевинских подручја се налазе у виду мањих енклава између већ изграђених површина у виду неуређеног зеленила или мањих енклава пољопривредних површина. Ови простори остављају могућност за прогушћавање изградње у већ постојећем грађевинском подручју адекватним садржајима.

У планираном стању, ови простори ће бити преведени планираној намени.

У планираном стању, ови простори ће бити преведени планираној намени.

4.2. Земљиште изван постојећег грађевинског подручја

4.2.1. Пољопривредно земљиште

Терен у оквиру планског подручја је претежно равничарски, тако да највећи удео пољопривредних површина чине ратарске, повртарске и воћарске културе. За шире планско подручје посебно је присутна производња облачинске вишње (по којој је овај крај препознатљив), али и шљиве, јагода и малина.

Како је пољопривреда основна привредна грана на планском подручју, већи део привредних објеката је директно везан за прераду и складиштење пољопривредних производа. У планском периоду посебна пажња биће посвећена развоју овог сектора привреде (како традиционалне, тако и органске пољопривреде) и агрокомплекса у целини (производњи и преради здраве хране - у воћарству, виноградарству, ратарству, повртарству, сточарству, пчеларству, као и активностима везаним за сакупљање и прераду лековитог и зачинског биља, итд.).

С обзиром да природни ресурси за развој пољопривреде представљају један од основних ресурса за развој привреде на планском подручју, треба предузети мере за заштиту и коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог привредног развоја.

4.2.2. Водно земљиште

Водно земљиште у планском обухвату чини: део тока Крајковачке реке која тече кроз планско подручје правцем северозапад-југоисток, као и делови напуштеног корита у деловима где је река мењала свој ток. Крајковачка река је нерегулисана, тако да једно од основних активности у оквиру планског подручја је уређење тока кроз насеља Метрошина и Брест изградњом насипа и уређењем корита, ради заштите од поплава.

5. ТРАСЕ, КОРИДОРИ И РЕГУЛАЦИЈА САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

5.1. Саобраћајна мрежа

Примарну путну мрежу планског подручја чини деоница државног пута IB реда бр.35 (државна граница са Румунијом- Кладово- Неготин- Зајечар-Књажевац- Сврњиг- Ниш- Метрошина- Прокупље- Куршумлија- Подујево- Приштина- државна граница са Албанијом) и државни пут II Б реда бр.417 (Метрошина- Облачина- веза са државним путем 216). Југоисточно од планског подручја државни пут IB реда бр.35 се везује на коридор државног пута IA реда бр.1 (Београд-Ниш-граница са Македонијом). Мрежу општинских путева чине: пут Метрошина-Александрово, пут Метрошина-

Брест и Метрошина-Баличевац. За већину општинских путева потребна је реконструкција, модернизација и рехабилитација, на државним путевима појачано одржавање. Деоница планираног аутопута према Приштини планирана је по северном ободу планског подручја. Изградњом овог државног пута обезбедило би се преусмерење великог дела теретног и колског саобраћаја који пролази кроз насеље Метрошина.

Унутрашњу саобраћајну мрежу чине некатегорисани и атарски путеви. Већина ових путева је незадовољавајућих профила (подужни и попречни профили, и нагиба нивелета), и неадекватних коловозних конструкција. Учешће савременог-асфалтног коловоза у структури путева је мали (свега 30-так %), макадамских коловоза (око 30%) и остало чине земљани коловози.

Део некатегорисаних путева потребно је асфалтирати, а у деловима где за то постоје просторне могућности извршити и проширење профила.

Такође је потребно побољшати хоризонталну и вертикалну сигнализацију на целом планском подручју, а нарочита на правцима државних и општинских путева кроз планско подручје.

5.2. Стационарни саобраћај

Површине за стационарни саобраћај налазе се у центру насеља Метрошина, и то: уз државни правац на делу к.п.бр. 213/10 и делу к.п.бр.203/4 (у оквиру блока јавних објеката) КО Метрошина. Паркирање се осим површинама за ту намену, одвија спорадично и неплански и на осталом простору (нарочито у центру насеља Метрошина). Постојећи простори за паркирање нису уређени и адекватно обележени, па је потребно дефинисати издвојене површине за ту намену.

5.3. Аутобуска стајалишта

На планском подручју не постоји адекватна аутобуска станица, већ аутобуска стајалишта за обављање јавног превоза (са мањом чекаоницом), те је потребно испланирати површину за ту намену. Постојећа и планирана аутобуска стајалишта адекватно опремити у складу са важећим законима и прописима (посебно на деоницама државних путева) како би се повећала безбедност путника при уласку и изласку из возила, и вршило безбедно одвијање јавног путничког саобраћаја

6. МРЕЖЕ И КАПАЦИТЕТИ ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Снабдевање водом

Водоснабдевање насеља Метрошина тренутно се врши преко два бушена бунара лоцирана у порти Храма Свете Петке, са ОП пумпама и бетонским шахтовима за смештај водомера, водоводне арматуре и фитинга. Дубина бунара је 9,5 m односно 8,0 m. Капацитети бунара су од 2,5 – 3,0 L/s са депресионим линијама једног од 2,6m и другог од 3,15 m. Од бунара вода се потискује потисним цевоводима од ПЕ цеви ДН 90 mm за 10 бара који се испред хлорне станице, смештене уз југоисточну границу парцеле Храма Свете Петке, спајају у један потисни цевовод.

У хлорној станици смештена је хидромеханичка опрема за хлорисање, хлоринатори и електро уређаји, пумпе за потискивање воде до резервоара и аутоматика за рад пумпи. Потисним цевоводом ДН 160 mm вода се допрема до резервоара.

Резервоари су смештени југозападно од планског обухвата. На катастарској парцели 1005/2 КО Метрошина налази се стари резервоар од 60m³, на коти дна 296,45 mnm. У непосредној близини, на катастарској парцели 1005/3 КО Метрошина, налази се нови, двокоморни од 400 m³ (2x200m³), на коти дна од 295,64 mnm и са котом прелива од 299,19 mnm.

Главни одвод воде од резервоара на који су прикључени постојећи кракови за снабдевање домаћинства, изграђен је дуж трасе главне саобраћајнице кроз Метрошину до индустријске зоне, са шахтама за прикључење будућих главних праваца прстенасте мреже.

Каналисање отпадних вода

Насеља Метрошина и Брест имају делимично решену евакуацију отпадних вода. Постојећи колектор изведен је дуж трасе главне саобраћајнице кроз Метрошину, Ниш-

Прокупље, и дуж леве обале Крајковачке реке у коју се отпадне воде испуштају низводно од насеља Брест, без пречишћавања. Мањи број приватних домаћинстава је прикључен на овај систем. Како не постоји катастар подземних инсталација, није могуће утврдити тачан положај секундарне мреже па овим планским документом није третирана. Остали део планског подручја не садржи канализациону мрежу већ се диспозиција употребљених вода врши у неадекватне септичке јаме.

Атмосферска канализација

На планском подручју нема изграђене атмосферске канализације. Кроз план биће дефинисане трасе и начин извођења атмосферске канализације.

Електроенергетска инфраструктура

На планском подручју постоји трафостаница капацитета 35/110 kV „Меровина“ и већи број трафостаница капацитета 10/0,4 kV из којих се напаја конзумно подручје електричном енергијом. Ови објекти тренутно задовољавају потребе потрошача.

Телекомуникациона инфраструктура

Према условима предузећа „Телеком Србија“ на планском подручју постоји изведена телекомуникациона мрежа за садашње потребе корисника. Осим постојеће кабловске ТТ канализације и ТК дистрибутивне мреже, у коридорима државних путева изведена је оптичка мрежа.

У подручју обухвата налазе се базне станице за мобилну телефонију које покривају тренутно конзумно подручје.

Термоенергетска инфраструктура

На планском подручју не постоји изведена термоенергетска инфраструктура, а грејање објеката се врши индивидуално (на чврсто гориво и електричну енергију).

7. ПРЕГЛЕД ЕВИДЕНТИРАНИХ И ЗАШТИЋЕНИХ ОБЈЕКТА, СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ И ПРИРОДЕ И АМБИЈЕНТАЛНИХ ЦЕЛИНА

Заштићена природна добра –Према условима Завода за заштиту природе, у оквиру планског подручја нема заштићених природних добара и подручја која су део Еколошке мреже РС (у складу са Уредбом о еколошкој мрежи).

Споменици културе - Према условима Завода за заштиту споменика културе Ниш, у оквиру планског подручја осим евидентираног споменика културе- цркве Св.Романа не постоје други објекти са споменичним вредностима.

8. СТАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешком проценом утицаја на животну средину Просторног плана општине Меровина извршено је вредновање простора у обухвату Просторног плана, на основу природних карактеристика и потенцијала простора. Плански простор је извреднован као простор загађене и деградиране животне средине (део насеља Меровина уз коридоре државних путева) и подручје угрожене животне средине (у осталом делу планског подручја).

На стање квалитета животне средине неповољно утичу следећи фактори:

- нерегулисано корито Крајковачке реке,
- непотпуна инфраструктурно опремање (нарочито мрежом за водоснабдевање и канализација отпадних вода) на изграђеном подручју;
- недостатак постројења за пречишћавање отпадних вода;
- појаве директног и индиректног упуштања отпадних вода у водотокове и приобаља као и на земљишта унутар и изван изграђених комплекса;
- непрописно изграђене септичке јаме (расути тачкасти извори загађивања);
- неконтролисана одлагалишта и депонија отпада и осталих материјала;

-изворишта за водоснабдевање нису заштићена од случајних или намерних загађења, те је **неопходно успотставити и одржавати зоне санитарне заштите**. На тај начин вршиће се заштита и очување квалитета воде од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно деловати на издашност изворишта и здравствену исправност воде.

Концепција еколошког управљања животном средином (према категоризацији животне средине) вршиће се дефинисањем одговарајућих решења за сваку категорију у односу на степен загађености и деградације, а што ће бити дефинисано кроз Извештај о утицају Плана на животну средину.